

**LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ ORGANIZACIJŲ ĮSTATYMO NR. XIV-1415
2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 21, 23, 24, 26, 33, 35 IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 2.70 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545
STRAIPSNIŲ, XI SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 85¹
STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO NR. XIV-1382 11 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo Nr. XIV-1415 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 23, 24, 26, 33, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – POĮ projektas), Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.70 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – CK projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ANK projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai) parengti siekiant tobulinti galiojančią teisinę reguliavimą, įtvirtinant teisę žurnalistams neatlygintinai gauti aktualius ir istorinius politinių organizacijų narių duomenis iš Politinių organizacijų narių registro (toliau – POLONR) informacinės sistemos ir sureguliuojant kitus aktualius politinių organizacijų veiklos klausimus.

Teisinis reguliavimas tobulinamas keliais aspektais:

- siekiant sureguliuoti viešojo intereso – visuomenės informavimo – tinkamą įgyvendinimą, užtikrinti žurnalistams teisę neatlygintinai iš POLONR informacinės sistemos gauti aktualius ir istorinius politinių organizacijų narių duomenis;

- siekiant nustatyti, kad politinių organizacijų Juridinių asmenų registro informacinei sistemai teikiamų duomenų tikrumo, įstatų, programos ir jų pakeitimų, pavadinimo atitikties įstatymų nustatytiems reikalavimams Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje nagrinėjimo tvarka atitiktų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875;

- siekiant detalizuoti kompetentingas valstybės institucijas, į kurias Teisingumo ministerija turi teisę kreiptis, kai vykdant savo funkcijas, jai kyla pagrįstų įtarimų dėl politinės organizacijos pateiktų duomenų tikrumo, tikslų, uždavinių, veiklos būdų galimo prieštaravimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos civiliniam kodeksui, Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymui (toliau – POĮ) ar kitiems įstatymams;

- siekiant sureguliuoti atvejus, kai politinės organizacijos numato dalyvauti kitų juridinių asmenų steigime ir veikloje;

- siekiant užtikrinti POĮ, ANK nuostatų atitikimą 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusiam naujos redakcijos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymui (toliau – VIIVĮ);

- siekiant užtikrinti POĮ nuostatų atitikimą pasikeitusiam 4400-ajam Tarptautiniam susijusių paslaugų standartui (TSPS) (persvarstytam) „Sutartų procedūrų užduotys“, TSPS ir POĮ projekte suvienodinant Vyriausiajai rinkimų komisijai teikiamų auditoriaus ataskaitų pavadinimus;

- siekiant nukelti POLONR veiklos pradžios terminą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymų projektus inicijavo ir parengė Teisingumo ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptariamai teisiniai santykiai.

Šiuo metu POĮ nereguliuoja tam tikros duomenų gavėjų kategorijos – žurnalistų – teisės visuomenės informavimo tikslais, kiek tai yra būtina jų profesinei pareigai atlikti, neatlygintinai gauti POĮ nustatytus duomenis ir informaciją iš POLONR.

POĮ 8 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad, jeigu politinė organizacija Teisingumo ministerijai pateikė ne visus Juridinių asmenų registro nuostatuose nurodytus dokumentus ir duomenis, Teisingumo ministerija ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jų gavimo dienos apie tai raštu praneša politinės organizacijos atstovui, nurodyma, kokie trūkumai turi būti ištaisyti. POĮ nėra nustatytas trūkumų pašalinimo terminas, taip pat nenurodytas administracinės procedūros sprendimas, jei politinė organizacija Teisingumo ministerijai trūkstančių dokumentų ir duomenų nepateikia. POĮ 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad politinių organizacijų Juridinių asmenų registrui pateikiamų duomenų tikrumą ir dokumentų atitiktį įstatymų nustatytiems reikalavimams patvirtina ir išvadą surašo Teisingumo ministerija. POĮ nėra įteisintas pagrindas, kuriuo vadovaujantis būtų galima detalizuoti dokumentų Teisingumo ministerijoje nagrinėjimo ir Teisingumo ministerijos išvadų rengimo tvarką.

POĮ 8 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta, kad Teisingumo ministerija, tikrindama pateikiamų duomenų tikrumą ar tvirtindama politinės organizacijos įstatų, programos, jų pakeitimų atitiktį įstatymų nustatytiems reikalavimams, turi teisę kreiptis į kitas valstybės institucijas ir gauti iš jų išvadas, tai yra POĮ nustatyta tik bendro pobūdžio Teisingumo ministerijos teisė kreiptis į kompetentingas valstybės institucijas, jų nedetalizuojant.

POĮ nenumato galimybės politinėms organizacijoms dalyvauti kitų juridinių asmenų steigime ir veikloje, todėl politinės organizacijos negali jungtis, pavyzdžiui, į politinių komitetų asociacijas, kurios galėtų užtikrinti politinių komitetų atstovavimą ir jų dalyvavimą savivaldos politikos formavime Lietuvoje.

Šiuo metu POĮ 2 straipsnio 3 dalyje ir atitinkamuose susijusiuose straipsniuose dokumentas, kuriame auditorius pateikia politinės organizacijos ar analitinio centro nepriklausomo patikrinimo rezultatus, apibūrinamas kaip auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų, nors, pasikeitus Tarptautiniam susijusių paslaugų standartui, minėtas dokumentas turėtų būti įvardintas kaip sutartų procedūrų ataskaita.

POĮ 38 straipsnyje ir Administracinių nusižengimų kodekse nustatyta, kad nuostatos, susijusios su POLONR, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Dėl žurnalistų teisės gauti POLONR duomenis

POĮ projektu keičiamo POĮ 38 straipsnio 8 dalimi išplečiamas subjektų, galinčių gauti POLONR informacinės sistemos aktualius ir istorinius politinių organizacijų narių duomenis, ir nustatoma, kad šie duomenys teikiami žurnalistams Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis. Pagal Visuomenės informavimo įstatymą žurnalistas yra asmuo, kuris profesionaliai renka, rengia ir teikia medžiagą viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui. Taigi žurnalistams, informuojantiems visuomenę ir (ar) besispecializuojantiems tiriamosios žurnalistikos srityje, savo profesinėje veikloje ypatingai svarbu iš registrų ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojų gauti išsamius duomenis. Negaudami šių duomenų žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai negalės užtikrinti viešojo intereso – visuomenės informavimo – tinkamo įgyvendinimo,

neturės galimybių prisidėti prie korupcijos pasireiškimo tikimybės mažinimo, galimo viešųjų ir privačių interesų derinimo ir kt. Atsižvelgiant į tai, žurnalistams suteikiama teisė laisvai ir nevaržomai viešojo intereso tikslais gauti aktualius ir istorinius duomenis apie politinių organizacijų narius, išskyrus fizinio asmens kodą, deklaruotos gyvenamosios vietos adresą ir duomenis apie fizinio asmens neveiksmumą politinės veiklos srityje arba civilinio veiksnio apribojimą politinės veiklos srityje, tokiu būdu užtikrinant visuomenės teisę gauti informaciją. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad žurnalistai minėtus duomenis gaus Visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis, t. y. kad tik nepažeidžiantys teisės aktų žurnalistai gautų duomenis iš POLONR informacinės sistemos neatlygintinai ir tik tokiu atveju duomenų teikimo sąnaudos registro informacinės sistemos tvarkytojui būtų kompensuojamos valstybės biudžeto lėšomis.

Atsižvelgiant į tai, kad politines pažiūras atskleidžiantys duomenys priskiriami specialių kategorijų asmens duomenims (2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 9 straipsnio 1 dalis), žurnalistų prašymas turi būti pagrįstas, t. y. išpildoma bent viena iš šių sąlygų: 1) jei duomenų subjektas aiškiai sutiko perduoti tuos duomenis žurnalistui (teisėtas pagrindas – sutikimas); 2) jei tai yra duomenys, kuriuos pats duomenų subjektas jau yra akivaizdžiai viešai paskelbęs; 3) tvarkyti duomenis būtina dėl svarbaus viešojo intereso priežasčių (BDAR 9 str. 2 d. g punktas). Siekdamas gauti šiuos duomenis žurnalistas turės pateikti išsamius įrodymus dėl to, kad šie duomenys reikalingi, koku būdu jie bus naudojami, koks jų naudojimo tikslas ir pateikti savo vertinimą, koks esminis visuomenės interesas žinoti nusveria duomenų subjekto teises.

Apibendrinant, pažymėtina, kad duomenys žurnalistams turės būti suteikti, jei jie bus prašomi žurnalistikos tikslu ir bus nustatyta viena iš sąlygų dėl specialių kategorijų duomenų gavimo (sutikimas, viešas paskelbimas arba viešasis interesas). Tai reiškia, kad kiekvienu atveju, norėdamas gauti šiuos duomenis, žurnalistas POLONR informacinės sistemos tvarkytojui turės pateikti prašymą, kuris bus vertinamas individualiai. Taigi, žurnalistams POLONR informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys bus teikiami sistemiškai taikant BDAR, Visuomenės informavimo įstatymą bei Politinių organizacijų narių registro informacinės sistemos nuostatus. Žurnalistams bus teikiami POLONR informacinės sistemos išrašai apie politinės organizacijos narius pagal politinės organizacijos juridinio asmens kodą arba fizinio asmens kodą ir pavardę, įskaitant ir istorinius duomenis.

Dėl dokumentų nagrinėjimo tvarkos

Siekiant nustatyti, kad politinių organizacijų Juridinių asmenų registro informacinei sistemai teikiamų duomenų tikrumo, įstatų, programos ir jų pakeitimų, pavadinimo atitikties įstatymų nustatytiems reikalavimams Teisingumo ministerijoje nagrinėjimo tvarka atitiktų Viešojo administravimo įstatymo ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, POĮ projektu keičiamas POĮ 8 straipsnis, kuriame siūloma įteisinti teisinį pagrindą detaliam sureguliuoti administracines procedūras įgyvendinant šią Teisingumo ministerijai pavestą funkciją.

Dėl kreipimosi į kompetentingas valstybės institucijas

Keičiamo POĮ 8 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad jei Teisingumo ministerijai, tikrinant politinių organizacijų pateikiamų duomenų tikrumą ar tvirtinant politinės organizacijos dokumentų atitiktį įstatymų nustatytiems reikalavimams, kyla pagrįstų įtarimų dėl politinės organizacijos ar jos valdymo organų narių duomenų tikrumo, tikslų, uždavinių, veiklos būdų galimo prieštaravimo Konstitucijai, Civiliniam kodeksui, šiam ar kitiems įstatymams, Teisingumo ministerija turi teisę kreiptis

į POĮ projekte nurodytas valstybės institucijas dėl informacijos apie rizikos veiksnius ir pavojus valstybės suverenitetui, teritorijos neliečiamybei ir vientisumui, konstitucinei santvarkai, valstybės interesams, Lietuvos Respublikos užsienio politikai ar kitas grėsmes, susijusias su šių politinių organizacijų, jų valdymo organų narių veikla, pateikimo. Pažymėtina, kad teisinio reguliavimo iš esmės keisti nesiūloma, POĮ projektu siūloma patikslinti ir aiškiau sureguliuoti šio metu galiojančią tvarką, kad, esant poreikiui, Teisingumo ministerija turėtų teisinį pagrindą ir priemones kreiptis į kompetentingas institucijas ir gauti institucijų turimą, vykdant jų funkcijas renkamą, informaciją¹. Teisingumo ministerija įvertina iš kompetentingų valstybės institucijų gautą informaciją ir jos pagrindu priima sprendimą dėl politinės organizacijos duomenų tikrumo ir dokumentų atitikties įstatymų nustatytiems reikalavimams patvirtinimo arba atsisakymo juos patvirtinti, tokiu būdu prisidedama prie nacionalinio saugumo, visų lygių rinkimų skaidrumo užtikrinimo bei korupcijai atsparios aplinkos kūrimo.

Dėl dalyvavimo kitų juridinių asmenų steigime ir veikloje

Politinė organizacija – pagal POĮ įsteigtas pavadinimą turintis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti savo narių politinius interesus, padėti reikšti jų politinę valią ir siekti dalyvauti įgyvendinant valstybės ir Europos Sąjungos valdžią, savivaldos teisę. Skirtingai nei privačių juridinių asmenų, kurių teisnumas yra bendrasis, viešųjų juridinių asmenų teisnumas yra specialusis, t. y. jie gali turėti ir įgyti tik tokių civilinių teisių ir pareigų, kurios neprieštarauja jų steigimo dokumentams ir veiklos tikslams (Civilinio kodekso 2.74 straipsnio 2 dalis). Dėl šios priežasties, vadovaujantis Civilinio kodekso 2.47 straipsnio 2 dalimi, POĮ projekte siūloma nustatyti, kad politinės organizacijos gali dalyvauti *tik viešųjų juridinių asmenų* steigime ir veikloje, jei tokie politinės organizacijos veiklos tikslai nustatyti jų įstatuose, be to, įstatuose nustatant ir politinės organizacijos organo, turinčio teisę priimti su tuo susijusius sprendimus, kompetenciją.

Dėl Tarptautinio susijusių paslaugų standarto

Tarptautinė audito ir užtikrinimo standartų valdyba parengė ir patvirtino 4400-ąjį Tarptautinį susijusių paslaugų standartą (TSPS) (persvarstytas) „Sutartų procedūrų užduotys“, kurio nuostatos nuo 2022 m. sausio 1 d. taikomos atliekant sutartų procedūrų užduotis dėl finansinių ir nefinansinių procedūrų. Sutartų procedūrų ataskaitas kartu su kitais finansiniais dokumentais politinės organizacijos kiekvienais metais privalo pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai. Pateiktos ataskaitos yra viešos ir skelbiamos neribotą laiką. Siekiant užtikrinti POĮ nuostatų atitikimą pasikeitusiam tarptautiniam reguliavimui, POĮ projektu siūloma tikslinti POĮ 2 straipsnyje ir kituose susijusiose straipsniuose Vyriausiajai rinkimų komisijai teikiamų auditoriaus ataskaitų pavadinimus.

Dėl POLONR veiklos termino pradžios

Projekto „Politinių organizacijų narių registro steigimo, administracinių paslaugų konsolidavimo bei skaitmeninimo (POLONR)“ finansavimo Europos Sąjungos lėšomis sutartis su Centrine projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) buvo pasirašyta 2023 m. lapkričio 15 dieną, tai yra vėliau nei buvo suplanuota pagal projekto darbų planą. Pasirašius finansavimo sutartį, CPVA buvo pateikta ir suderinta veiklos ataskaita bei pateikti pirkimo dokumentai išankstinei patikrai, kuri taip pat atlikta pavėluotai.

¹ Kadangi POĮ numato tik Teisingumo ministerijos teisę, o ne pareigą kreiptis į kitas valstybės institucijas su prašymu pateikti informaciją, praktika rodo, kad tokie atvejai itin reti.

Dėl šių priežasčių ir pasikeitus VIIIVĮ, Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašui, patvirtintam Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 19 d. nutarimu Nr. 576 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, dėl kitų būtinų projekto įgyvendinimo procedūrų projektas vėluoja 5 mėnesiais, todėl tikslinga projekto įgyvendinimo datą ir POLONR veiklos pradžią nukelti į 2025 m. liepos 1 d.

Dėl CK projekto

CK projektu siūloma patikslinti 2.70 straipsnio nuostatą, nustatant, kad Juridinių asmenų registro informacinės sistemos tvarkytojas gali inicijuoti juridinio asmens likvidavimo procedūrą, kai remiantis POLONR informacinės sistemos duomenimis politinės organizacijos narių skaičius 6 mėnesius neatitinka POĮ reikalavimų ir šios politinės organizacijos nariai per 6 mėnesius nuo tokio narių skaičiaus sumažėjimo nenutaria politinės organizacijos reorganizuoti, pertvarkyti ar likviduoti.

Dėl ANK projekto

ANK projektu siekiama suderinti ANK nuostatas su 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusi naujos redakcijos VIIIVĮ.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Įstatymų projektuose siūlomo teisinio reguliavimo teigiamos pasekmės aptartos šio aiškinamojo rašto 4 dalyje. POĮ projektu siūlomi pakeitimai leis užtikrinti viešojo intereso – visuomenės informavimo – tinkamą įgyvendinimą, sklandesnę politinių organizacijų Teisingumo ministerijai pateikiamų dokumentų nagrinėjimo procesą. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimti įstatymų projektai neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai bei korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų priėmimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Siekiant įstatymų projektais siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų galiojančių įstatymų nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, įstatymų projektų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. POĮ projekte vartojama sąvoka suderinta su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Įstatymų projektuose siūlomiems pakeitimams įgyvendinti teisingumo ministro įsakymu reikės patvirtinti Politinių organizacijų narių registro informacinės sistemos nuostatus, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. vasario 15 d. nutarimą Nr. 98 „Dėl Politinių organizacijų narių registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“ pripažinti netekusiu galios. Taip pat bus keičiami Juridinių asmenų registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro įsteigimo ir Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“.

Pradėjus veikti Politinių organizacijų narių registro informacinei sistemai, tai yra nuo 2025 m. liepos 1 d., Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2011 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1R-60, ir Politinių partijų narių sąrašų pateikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2019 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 1R-123, su visais keitimais bus pripažinti netekusiais galios.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Pagal VIIĮ 31 straipsnio 4 dalies 4 punktą informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys neatlygintinai teikiami žurnalistams, vadovaujantis Visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis. VIIĮ 34 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad informacinės sistemos tvarkytojo sąnaudos kartu su duomenų tvarkytojo ar tvarkytojų sąnaudomis, kurias jie patyrė dėl šio įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje nurodyto neatlygintino registrų informacinėse sistemose tvarkomų duomenų teikimo, turėtų būti atlyginamos iš valstybės biudžeto ir (ar) sumažinant šias sąnaudas mokėtina jų pelno įmokos suma. Todėl įgyvendinant POĮ nuostatas dėl Politinių organizacijų narių registro informacinės sistemos duomenų neatlygintino teikimo žurnalistams, bus reikalingos valstybės biudžeto lėšos minėtoms sąnaudoms kompensuoti. Lėšų poreikis priklausys nuo POLONR informacinės sistemos duomenų teikimo žurnalistams poreikio ir atlyginimo už tokių duomenų teikimą dydžio. Palyginimui, Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (toliau – JADIS) tvarkomų juridinių asmenų dalyvių duomenų, suteiktų žurnalistams, kompensuojamosios sąnaudos 2023 m. sudarė 3043 eurus, kai JADIS tvarkomi apie 107 tūkst. juridinių asmenų dalyvių duomenys. Prognozuojama, kad POLONR bus tvarkomi apie 60–70 politinių organizacijų narių duomenys.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Rengiant įstatymų projektus specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Įstatymų projektų reikšminiai žodžiai.

Reikšminiai įstatymų projektų žodžiai, kurių reikia jiems įtraukti į kompiuterinę sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc: „*politinė organizacija*“, „*viešieji juridiniai asmenys*“, „*žurnalistas*“, „*registro informacinė sistema*“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Rengiant įstatymų projektus buvo bendradarbiaujama su Vyriausiąja rinkimų komisija.